

MELLON IN PINCHOT

Zakladniški tajnik Mellon je sprejel "suhaško" pomoč governerja Pinchota. — Naprosil je governerja, naj doprinese dokaze proti pivovarnam, ki so kršile prohibicijsko postavu.

Buckner je izjavil, da so ga povsem napačno razumeli v pogovoru s poročevalcem newyorškega "Timesa". — Vztraja pa pri svojem mnenju, da ni oni, ki kupi pijačo, "nevaren kriminallec".

HARRISBURG, Pa., 15. novembra. — Andrew W. Mellon, zakladniški tajnik Združenih držav, je poslal na governerja Pinchota v Pennsylvaniji pismo, v katerem je obljubil, da bodo zvezne oblasti sodelovale z državnimi v naporu, da uničijo delovanje pivovarn v Pennsylvaniji.

Zakladniški tajnik ne soglaša z governerjem glede ugotovila, da dovoljujejo sedanje regulacije izdelovanje močnega piva, katero razvažajo v sodih in steklenicah.

Pismo je bilo pisano v Washingtonu dne 4. nov., in governer je to pismo baje sprejel v pričetku preteklega tedna. To je odgovor na pismo, v katerem je dvignil governer obdolžbo, da so zvezne oblasti dale permite pivovarnam v Pennsylvaniji, potem ko so bile te pivovarne spoznane krivim kršenju prohibicijske postave.

Tajnik Mellon je izjavil, da je prošnja governerja, naj ne izda nikakih takih licenc, v polnem soglasju z njegovimi nazori glede izvedenja prohibicijske postave.

Okrajni pravdnik Združenih držav Emery R. Buckner je trdil včeraj, da so ga povsem napačno razumeli glede pogovora, katerega je imel s poročevalcem newyorškega "Timesa". V tem pogovoru je rekel, da ne dolži človeka, ki kupi opojne pijače. To njegovo ugotovilo je bilo brzojavnim potom sporočeno glavnemu plačanemu nad-prohibicijskemu popu Wheelerju v Washington, ki je takoj pričel kritizirati Bucknerja radi njegovega ugotovila.

Buckner je seveda takoj zlezal pod klop ter izjavil, da ga je poročevalec povsem napačno razumel.

Vse ta prerekanja ne pomenjajo ničesar, kajti jasno je, da prohibicije v njeni sedanji obliki, ni mogoče izvesti in da je nujno potrebno uveljaviti izpremembo in sicer tako, da se popolnoma odpravi prohibicijo.

Zla, katera je imela prohibicija za posledico, pa nikakor ne bodo odpravljena. V času, ko je prohibicija veljavna, se je preveč ljudi naučilo kuhati žganje iz vseh možnih sadežev, in tudi domače izdelovanje vina je zavzele obseg, o katerem bi človek pred prohibicijo ne mogel niti sanjati. Ljudje so postali neodvisni od čifutskih prodajalcev, ki so gromadili milijone ter izsesavali lahkoverni in žejni narod, posebno pa revnejše sloje, ki iščejo v alkoholu svojo tolažbo.

Veliko moralično gibanje, ki je bilo započeto v Ameriki, se je razblinilo v nič, v prazen nič.

Vse sile protestantovskih cerkva so onemogle v boju proti demonu alkoholu. Česar se ne sme storiti javno, se stori na skrivnem, in posledica tega je zločinski val, omalovaževanje, ki se ne tiče le prohibicijske postave, temveč tudi vseh drugih postav.

Milo postopanje z Italijo.

WASHINGTON, D. C., 12. nov. Povsem odločno pričakujejo, da bi se danes sklenjen dogovor glede odplačanja italijanskega vojnega dolga v Združenih državah. Ta dogovor bo baje zelo ugoden za Italijo. Ameriška komisija je včeraj predložila Italijanom zaključni predlog, namreč odplačati skupne svote dveh tisoč in petsto milijonov dolarjev tekom dobe 65 do 70 let, s petimi milijoni dolarjev na leto v prvih petih letih ter nato polagoma do končnega plačila \$74.000.000. To je le sedemdeset milijonov dolarjev več kot je ponudil grof Volpi.

Vdova Carusa se je ločila.

PARIZ, Francija, 15. nov. — Tudi danes je bilo objavljeno včeraj zvečer, da je izreklo sodišče absolutno ločitev zakona med Dorothy Benjamin Caruso, vdovo slavnega italijanskega peveca ter prejšnjim angleškim kapitanom, Ernestom Ingram.

Resno svarilo gen. Sarraila.

General Sarrail, ki je bil odpoklican kot vrhovni komisar v Siriji, svari pred panislamsko nevarnostjo. — Ko se je izkrkal, je rekel, da so Druzi, Arabci in Abdel Krim le številni pojavi mohamedanske solidarnosti.

MARSEILLES, Francija, 15. novembra. — V namenu, da ohranja svojo obrambo v slučaju, da bo poklican pred parlament, da opravi svojo akcijo v Siriji, tekom obstrajevanja Damaska, je dal general Sarrail, prejšnji višji komisar Francije v Siriji, izraza svarilo v nekem pogovoru s časnikarskimi poročevalci, kakorhitro je dospel semkaj.

Resnica je, da so Druzi, panarabska stranka in Abdel Krim eno in isto. — J. rekel Sarrail. — Dogodki v Siriji so le stranska prikazen vstaje, ki se je završila aprila in maja v Maroku.

Nikakih podrobnejših pojasnil ni hotel dati glede svojega obstrajevanja Damaska, ki je povzročilo v Franciji veliko agitacijo in ki je bilo v prvi vrsti odgovorno za njegov odpoklic.

Glede Angležev in mohamedancev je rekel, da so vsi naklonjeni Franciji, čeprav je med mohamedanci sivega dosti strank.

Sarrail je danes zvečer odpotoval v Pariz, kjer bo podal vladi natančne informacije glede svojega postopanja v Siriji, v odgovor na številne interpelacije v francoski poslanski zbornici.

DAMASK, Sirija, 15. nov. — Damask izgleda kot oblegano mesto. Vsakdo z izjemo vojaščin, mora biti v svojem stanovanju do osmih zvečer in tekom dneva je toliko vojakov po ozkih ulicah, da si je težko priboriti pot skozi posebno ker so številne ceste zabarikadirane.

Izven Damaska poteče konna ena noč, ne da bi vstali požgali kak most, ki vodi v mesto in napadi na predmestja predstavljajo vsakdanjo prikazen.

Celo ozemlje med Hermonom in Vadi Adžami, po velikosti slično državi New Jersey, je sedaj v rokah vstajških Druzov in njih nacionalističnih zaveznikov, in francoske sile držijo le šest mest ob železnici, ki vodi z Alepa proti Deri na severu in proti jugu.

Petdeset tisoč čet, torej dvakrat toliko kot jih je sedaj v Siriji, bi bilo treba, da se ustanovi v deželi mir. — kot izjavljajo kompetentni opazovalci. Tudi v slučaju, da bodo dospela ta ojačenja, bodo trpela težke izgube tekom guerrilla vojevanja.

Ameriška trgovina v Siriji, ki se je imitno razvijala, je popolnoma zaostala. Tri ameriške kompanije so trpele vsled francoskega obstrajevanja Damaska.

Položaj v Siriji.

Uradna poročila iz Sirije javljajo da je treba nadaljnih vojaških ojačenj, če se hoče zdobiti vstajo upornih domačinov. Dosedanje čete zadostujejo komaj za zavarovanje glavnih točk.

Izpraznitev Kolina.

PARIZ, Francija, 12. nov. — V oficijelnih krogih smatrajo za gotovo, da bo kolinsko ozemlje izpraznjeno dne 1. decembra.

svetiti vse svoje moči bodoči vzgoji svojih dveh hčera.

Glorijo hčerko Carusa bo poslala za nekaj časa v neko samostansko žolo v Rimu.

ZAVEZNIŠKA AKCIJA

Zavezniki so hitro odzvali pozivu Nemčije glede evakuacijskega datuma. — Nemški kabinet je dobil obvestilo, da bodo pričeli Angleži zapuščati Kolin dne prvega decembra.

PARIZ, Francija, 15. novembra. — Nemški poslanik je bil včeraj zvečer obveščen, da se bo pričelo zpraznenje kolinskega ozemlja dne 1. decembra. Nadalje je bil obveščen, da bo od sedaj naprej značaj okupacije ozemlj krog Koblenza in Mainza radikalno izpremenjen in da bo obstajala bodoča vojaška okupacija le iz izdatno skrčenih posadk.

Ta akcija, ki je v glavnem sadež dogovorov, sklenjenih v Locarno, je sledila sestanku konferenčne poslanikov, ki se je vršila včeraj od petih do osmih ter je sledila takoj, ko je obvestil nemški zunanji minister Stresemann tako Chamberlaina kot Brianda, da nameravajo vprizoriti nemški nacionalisti v nedeljo veliko demonstracijo proti sprejemu dogovorov, sklenjenih v Locarno. Obvestilo zaveznikov pomenja veliko oporo za nemško vlado, ke rje bil ob istem času objavljen sklep zaveznikov, da se izprazni Kolin.

Soglasno s kompromisom, sklenjenim med Francijo in Anglijo, se bo pričelo izpraznenje dne 1. decembra ter se bo polagoma vršilo naprej, če bodo Nemci zadostili svojim obveznostim. Če ne bodo Nemci zadostili vsem svojim obveznostim, so izjavili Angleži, da bodo zavlekli izpraznenje.

Maršal Foch je prisostvoval sestanku poslanikov ter odobril izpraznenje.

V zvezi s tem je treba pripomniti, da bi moralo biti kolinsko ozemlje izpraznjeno že januarja meseca tekočega leta, na temelju določb versailske mirovne pogodbe, v kateri se je glasilo, da bodo tri mostna prečelja izpraznjena po petih, desetih in petnajstih letih po uveljavljenju pogodbe, a izpraznenje so zavezniki zakasnili z prostaškim izgovorom, da ni Nemčija zadostila vojaškim klavzulam mirovne pogodbe.

Med kupčijami, ki so bile sklenjene v Locarno, je bila tudi ta, da bodo zavezniki pospešili izpraznenje Kolina in drugega zasedenega ozemlja, če bo storila Nemčija vse, kar je v njeni moči, da zadosti preostalim psgojem razoroženja.

V tej smeri je Nemčija zelo napredovala in v poslanci, ki je pretekli teden dospela v Pariz, se je glasilo, da bo Nemčija do zadnjega izvedla vse pogoje mirovne pogodbe.

Med kupčijami, ki so bile sklenjene v Locarno, je bila tudi ta, da bodo zavezniki pospešili izpraznenje Kolina in drugega zasedenega ozemlja, če bo storila Nemčija vse, kar je v njeni moči, da zadosti preostalim pogojem razoroženja.

V tej smeri je Nemčija zelo napredovala in v poslanci, ki je pretekli teden dospela v Pariz, se je glasilo, da bo Nemčija do zadnjega izvedla vse pogoje mirovne pogodbe, ki se tičejo razoroženja.

Jutri, v ponedeljek, se bo svet poslanikov zopet sestel, da razmišlja o metodi izpraznenja Kolina in izpremembah v porenskim režimu.

Izpremembe v porenski okupaciji kažejo drugačnega duha zaveznikov. V bodoče se ne bodo zavezniški uradniki brigali za civilno administracijo zasedenega ozemlja. Komisarijat za Porensko bo praktično odpravljen in nemške civilne oblasti bodo zopet dobile polnomoč v civilnih zadevah. Vse postave, uveljavljene tekom zasedenja Porenske, bodo razveljavljene in amnestijo se bo nudilo vsem Nemcem, ki so bili obsojeni od zavezniških sodišč v Porenski.

Za sedanjo akcijo zaveznikov tiči želja prepričati Nemce, da hočejo dejanski inavgurirati nov režim v Evropi.

Governerka bo pomilostila sto ljudi.

AUSTIN, Tex., 15. novembra. Governerka Mirna A. Ferguson namerava ob priliki Zahvalnega dan

Hindenburg za enotnost Nemčije.

Porenska je priredila von Hindenburgu kraljevski sprejem. — Vse-povsod, kjer se je ustavljal predsednik nemške republike, je bil sprejet z navdušenjem. — Zavzemal se je za enotnost Nemčije.

PARIZ, Francija, 15. nov. — Predsednik von Hindenburg se je včeraj vrnil v Berlin, po obisku in raznih glavnih mestih federacije nemških republik ob robu zasedenega ozemlja. Sprejet je bil z večjim spoštovanjem in navdušenjem kot katerikoli kralj ali cesar.

Ko sam zapustil Frankfurt, je plemiče nareje plamenice spremljajo predsednika na poti iz opere kjer se je vršila gala-predstava. Prej je pozdravil predsednika raz balkona zgovornega Romershall 20.000 sol-kih otrok, ki so napolnili celi trg ter izgledali kot velikaneska svetilna greda.

Stari vojak je pripovedoval otrokom, naj ostanejo verni domovini ter pomagajo pri zopetni zgraditvi enotnosti nemškega naroda. Ko je končal svoj kratki nagovor, so se oglasili cerkveni zvonovi, ki so slovesno zaorili "Deutschland ueber alles".

Obisk predsednika ni mogel prekiniti delovanja tako v tekočem mesta kot je Frankfurt, a je dejanski prekinil delovanje v manjših mestih, kot sta naprimer Darmstadt in Karlsruhe, kjer se je izkazalo državnemu predsedniku polne časti kot bi jih ne mogel biti deležen noben mornar.

Hindenburg je dospel v Darmstadt v četrtke zvečer ter se odpeljal med spalnjem plamenic v sredino mesta. Nazdravljajoče ljudske množice so obstajale iz meščanskih organizacij ter dijakov v njih srednjeveških uniformah.

Treba je izginiti iz precej kozmopolitanskega Berlina, če hoče človek v polni meri pojuniti, do kakih meja obožava provincajnina Nemčija starega vojaka kot simbol najboljših spominov starih dni ter onih lastnosti trdnosti in zvestobe, na kateri je treba graditi vse načrte glede bodočnosti. Stara zastava nemškega cesarstva je bila primerno zastopana, a v premoči je bila nova republikanska zastava.

Čoprav sluhajajo zagovorniki do

Strašna beda v premogovnih poljih.

Časopisje poroča le o razmerah v poljih trdega premoga. — Strašna revščina v krajih, kjer kopljejo mehki premog. — Otroci majnarjev stradajo.

ZANESVILLE, Ohio, 14. nov. V kapitalističnih listih, se večkrat čita o razmerah, ki prevladujejo v okrajih trdga premoga, dočim je le malo čuti o položaju v okrajih, kjer kopljejo mehki premog.

V tekočnji okolici vlada strašna beda. Revščina je taka, da bo treba nekaj ukreniti, če ne bodo otroci majnarjev lakote pomrli.

V Guernsey okraju sta umrli dva otroka lakote. Zadnje srečo se je obeh 6-letni premogar William Hoy ter zapustil pismo, v katerem pravi, da je šel prostovoljno v suro, ker nima ne dela, ne zaslužka in ne hrane.

Svoječasno je delal pri Cambridge Colliers Co., toda ta družba je že pred osmimi meseci prenehala z obratovanjem.

Zapuščia vdovo in pet nepreiskrbljenih otrok.

Uajja pomaga, kolikor more, toda njena pomoč je le kapljica v morje.

Slučaj dr. Blazera.

LITTLETON, Colo., 13. nov. — Dr. Harold Blazer, katerega so procesirali tukaj radi umora njegove žene in trideset let stare hčerke Hazel, ki je bila popolnoma pohabljena, je zopet prost mož.

Celo moč in preko nadaljnjega poldneva so se posvetovali porotniki, dokler niso morali končno spoznati, da je dogovor nemogoč. Najprej so ostali tekom številnih zasovanj devet proti trenu za oproščenje, a končno je ostal le še en za obsodbo, a ta je ostal tuden.

Vrnili so se končno v sodno dvorano ter izjavili, da se ne morejo na noben način zediniti, nakar so bili odpuščeni. Tudi obtoženi je bil brez jamčine izpuščen ter ne bo več procesiran. To je prvi v kriminalni zgodovini države, da se ni v moralni zadevi vsled nezadovoljenja porote vsaj drugič razpravljalo o slučaju.

govora, sklenjenega v Locarno, razlagati obisk predsednika kot poziv, da se sputi na ta dogovor, ni imel obisk kot tak nobenega posebnega namena.

DENARNA IZPLACILA

V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80	2000 Din. — \$37.40	5000 Din. — \$93.00
---------------------	---------------------	---------------------

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20	500 lir \$22.00
300 lir \$13.50	1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za nizezstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujajo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejneje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINJA TREBA OHRANITI

Dogovor, ki je bil sklenjen v četrtek zvečer v Washingtonu glede fundiranja italijanskega dolga v Združenih državah, je tako neizmerno ugoden za Italijo, da lahko povsem resno in s polnim upravičenjem govorimo o tem, da pomenja resnično bilko, katero je ponudila ameriška vlada Mussoliniju. Mussolini se je obvezal, da bo v daljni bodočnosti odplačal najhujši del italijanskega dolga, a za to je dobil takoj od Morgana precejšnjo posojilo.

Velikanska popustljivost, katero je našel fašisti Mussolini pri stricu Samu, pride šele povsem jasno na dan, kadar damo besedo treznim in golim številkam. Angleško-ameriški dogovor glede uravnave dolga določa počasno odplačevanje 76 odstotkov vojnih posojil, katera so nudile Združene države Angliji.

Belgijsko-ameriški sporazum bo prinesel Ameriki 45 odstotkov belgijskih obveznosti. Od Francije je zahteval Washington obljubo povračila v znesku šestdesetih odstotkov. Italija pa je prišla skozi z obljubo, da bo plačala v teku dvainšestdesetih let pet in dvajset in pol odstotka svojih obveznosti napram Združenim državam. Z drugimi besedami rečeno, so ameriški upniki odpustili Mussoliniju kar tako celih štiri in sedemdeset in pol odstotka celokupnega dolga.

Vedno smo zavzemali stališče, da ni misliti na ozdravljenja Evrope, če bi se zahtevalo od vojnih dolžnikov, naj se držijo svojih obveznosti napram Združenim državam. Anglija, Francija in Belgija ne morejo prav tako malo kot Nemčija nositi bremen, katera jim je naložila vojna in katera jim hoče naprti Amerika še za nadaljnja desetletja. V sled tega smo tudi prepričani, da ne smatrajo evropske sile vprašanja fundiranja svojih dolgov v Združenih državah za resno zadevo in le čakajo na priliko, ko bodo mogle smatrati svoje obveznosti napram Ameriki kot "čunjo papirja", katero se lahko vrže proč ob prvem danem trenutku. V sled tega smo se tudi zavzemali od nekdanj za povsem nececionimeljno izbrisanje celega števila o vojnih dolgovih. Ker pa so bili vladajoči krogi naše dežele drugačnega mnenja, je imelo naše prepričanje le malo praktičnega pomena.

Neglede na pobožne želje in radikalne nazore si mora danes vsak misleč človek postaviti vprašanje, zakaj so Mellon in Hoover, predsednik Coolidge in senator Smoot, ki so v prvi vrsti odgovorni za italijansko-ameriški dogovor, nastopili tako bolj popustljivo napram Italiji kot pa napram Angliji ali Belgiji?

Gotova stvar je, da je gospodarski položaj dežele Mussolinija še neizmerno slabšeji kot oni obeh glavnih zaveznikov. Razlika pa tudi ni tako kolosalna kot jo vidimo v pogojih, katere se je stavile na eni strani Angliji in Belgiji, na drugi pa Italiji. Kateri vzrok je bil merodajen pri tem?

Odgovor na to vprašanje lahko dati. Ameriški kapital si prizadeva na vse mogoče načine, da ohrani Mussolinija v sedlu. V italijanskem generalnem banditu vidi največjega pomočnika kapitala. V njem vidi rešitelja pred komunistom, kot je izražen v sovjetih. Ki naj bi uplival kot protistrop proti proletarski revoluciji. Tak človek pa more imeti obstanek le tako dolgo, dokler ga podpira velik kapital. Brez Mussolinija bi bila Italija neizogibno izročena proletarski revoluciji, — kar zelo dobro vedo tako v Washingtonu kot na Wall Streetu. Italijanska sovjetska republika pa bi lahko služila kot opora za nadaljno zrevolucioniranje Evrope, pred katerim se tresejo denarni magnati Evrope. To je opaziti v prav posebni meri izza časa, ko je napravilo angleško delavstvo skrajno značilen korak proti levici.

V sled tega je bila Amerika v toliki meri popustljiva napram Italiji. Raditiga bo nudil Morgan Mussoliniju veliko posojilo, v znesku stotih ali dvestotih milijonov dolarjev, s katerimi se bo vzdržalo vlado fašistov v Italiji še nekaj časa na površju. Hiša Morgana ne stori ničesar sličnega iz "gole ljubezni". Zahteva desetstotno obrekovanje, ki bo naložilo italijanskemu narodu nova bremena, hujša bremena kot jih moči nositi že itak obremenjeni in siromašni narod kot je italijanski.

Katastrofo se je vsled tega odložilo na poznejši čas, a se je nikakor ni preprečilo. Splošna prizadevanja Morgana, Coolidge, Mellona, Hooverja, Smoota in Gary-ja so mogoče nudila fašizmu podaljšanje življenja, a za podaljšanje enostavnega obstoja ne gre v tem slučaju.

Kapitalizem ni dosti močan, da bi ohranil to, kar je vsled naravnega procesa obojeno na smrt. To je gotovost, ki uničuje tudi najbolj podle in zavratne nazore sovražnikov napredka.

Nemčija in Zveza narodov.

"Times" poročajo iz Zeneve, da se bo vršilo izredno zasedanje sveta Zveze narodov najbrže šele v januarju in da se bo v smislu določil puka Zveze šele ob tej priliki razpravljalo o vstopu Nemčije v Zvezo narodov.

Izjaloljen atentat na Farinacija.

Iz Rima poročajo, da so neznanci oddali te dni v bližini Cremona več revolverskih streliv na vlak, v katerem se je vozil glavni tajnik fašistovske stranke Farinacija.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Juggalov Bureau.)

ČRTICE O AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI.

Ko je Elwood Haynes, oče "kolobaz" brez konja", onega spominskega dne julija 1894 privlačil na glavno cesto svoje čudno in smešno vozilo, se mu gotovo ni sanjalo niti na kraj pameti, kako gorostasno se bo razvila avtomobilska industrija. Ko je umrl pred par meseci, bil je v tej deželi po en avtomobil za vsakih šest ali sedem prebivalcev. In kar se tiče brzine, ni niti primere med prvotnim avtomobilom in današnjimi vozovi. Prejšnji je dosegel strašno brzino šestih milj na uro. Na dirkališčih so dandanes drzni vozniki s svojimi dirkalnimi avtomobili dosegli brzino čez 150 milj na uro.

Pred par tedni nas je kratko poročilo iz Washingtona obvestilo, da je konec junija 1925 bilo v tej deželi 17.716.709 registriranih avtomobilov. Ta mrzla številka sama na sebi ne pomenja nič povprečnemu človeku, ki se mu zdi sitno misliti o milijonskih številkah, ali za njo se skriva očarujoča povest o razvoju moderne avtomobilske industrije v Ameriki. Ni namen tega članka pripovedovati zgodovino tega razvoja, kajti bi bilo treba celih knjig za to. Ali že par črtic o tej orjaški industriji nas prešinja kot kako čudo.

Danes stoji avtomobilska industrija na prvi vrsti izmed vseh tovarniških industrij v tej deželi. Pred kratkim je presegla svoja najbližjega tekmeča, industrijo železa in jekla, v vrednosti skupne produkcije. Čez tri milijone ljudi je posredno ali neposredno v službi avtomobilske industrije. Za prevoz vse letne produkcije bi bilo treba več od dveh milijonov železniških vozov.

Odveč je poudarjati, da je bil razvoj te industrije čudovito hiter. Leta 1924 je produkcija znašala 4 avtomobile, naslednje leto je produkcija porasla na 25, leto potem na 100, leta 1897 je znašala 1000, leta 1916 je produkcija dosegla milijon vozov in še čez, lanskega leta pa je 3.500.000 novih vozov zapustilo avtomobilsko tovarno.

Združene države popolnoma obvladujejo ves svet glede izdelovanja avtomobilov. Skoraj 90 odstotkov vseh avtomobilov na svetu se tukaj izdelava. Francija je najbližji tekmeč, ali njena produkcija tekom leta 1924 ni znašala več od 145.000 vozov. Anglija jih je izdelovala 80.000, Italija 35.000 in Nemčija 18.000, da omenimo le poglavitne dežele na svetu na polju avtomobilske industrije.

Združene države imajo tudi v rabi največje število avtomobilov v primeri s prebivalstvom. Povprečno prihaja tukaj po en avtomobil za vsakih šest prebivalcev. Kanada je druga na vrsti, z enim avtomobilom za vsakih 14 ljudi. V postopnem redu je isto razmerje v nadaljnjih deželah sledeče: Nova Zelandija 21, Avstralija 28, Anglija 57, Francija 69, Danska 71, Argentina 73, Belgija 82, Švedska 96, Uruguay 96 itd.

Med drugimi deželami naj omejnimo Norveško z razmerjem 126 (ljudi za en avtomobil), Nemško 272, Finsko 566, Italijo 409, Čehoslovakijo 1068, Madarsko 1724, Jugoslavijo 2013, Poljsko 2280, Litvo 4079 in Rusko 8896.

Avtomobil je kompliciran stroj sestavljen od velikega števila raznih delov in pritrilj pod pritiskom modernih zahtev industrije po najvišji izdatnosti je prišlo do specializacije in standardizacije avtomobilskih delov. Vendarle je avtomobil še vedno produkt, katerega sestavine prihajajo iz mnogih virov. Avtomobilske tovarne se dandanes navadno specializirajo le v izdelovanju nekaterih delov. Imamo posebne tovarne, posvečene izdelovanju baterij, druge za osi, zobčasta kolesa (gear), vijake itd., zopet druge za kolesa, kaburetorje, električne aparate, obročne in kaj še.

Da se proizvajajo trije milijoni in pol avtomobilov na leto, potrebujejo ogromne količine surovin. Nijetorj čudno, da ameriška avtomobilska industrija uporablja skoraj polovico vsega aluminija v tej deželi, 52 odstotkov vse tujkajšnje produkcije finega debelega stekla (plate glass), 69 odst. vsega usnja in tapetarstva, 80 odstotkov vsega kavčuka (rubber) itd., poleg 80 odst. vsega gazolina iz ameriških rafinerij. Človeški material, ako smemo uporabiti to besedo, ni nič manj veličasten. Tovarne motornih vozov zaposlujejo tretino milijona delavcev. Za avtomobilske dele in pritriljne so potrebuje kakih nadaljnjih 300.000 delavcev, tovarne obročev (tires) zaposlujejo kakih 115.000 delavcev.

Kakih 400.000 ljudi se posvečujejo razpečevanju in prodaji in, da tako ogromna flota avtomobilov ostane v obratu, čez tretino milijona popravljačev dela v garažah širom vse dežele. Vsega skupaj imamo čez tri milijone ljudi, ki so posredno v službi avtomobilstva, in neposredno nekoliko stotisoč več.

Od avtomobilov, ki so bili lani proizvedeni, nekaj čez 10 odst. je bilo tovarnih vozov (trucks). Od osebnih avtomobilov so skoraj polovico (43 odst.) tvorili pokriti vozovi (closed cars). Avtomobili so postali jako popularni, kajti jih je že kakih 60.000 širom vse dežele; tretina istih se bavi s prevažanjem šolske dece na deželi. Tovarni avtomobil hitro nadomešča druga prometna sredstva za prevažanje čez kratke razdalje, zlasti za prevažanje farmarskih produktov v mesta. Nova polja se stalno odpirajo za razvoj avtomobilstva in do danes se nihče ne more videti konca tega razvoja. Dandanes imamo v Združenih državah več avtomobilov kot telefonov.

industrije si nahaja v treh državah, namreč v Michiganu, Indiana in Ohio. — Od 63 tipov (makes) osebnih avtomobilov, ki so navedeni kot člani narodne trgovske zbornice za avtomobile, 23 jih je imelo svoj sedež in tovarne v državi Michigan, 14 v državi Indiana in 9 v državi Ohio.

OBRAVNAVA PROTI COLLARICHU

Te dni se je raznesla vest, da bo Collarichev zagovornik Matosel - Loriani pojasnil porotnikom še dva zločina, katera je zagrešil bandit, zato je vladalo za nadaljevanje obravnave ogromno zanimanje. Ljudje so polnoštevilno zasedli dvorano — kakor se je naknadno pokazalo, brez pričakovanja uspeha, kajti odvetnik Matosel - Loriani ni pojasnil nobenega Collarichevega čina, marveč je samo govoril o spomenici, katero je poslal v Rim.

Memorandum banditovega branitelja sledi za premostitev razprave v kak drugi kraj. Zagovornik pravi, da postopa puljsko sodišče sicer po predpisih, izraza pa nezaupanje do Pule radi tega, ker stoji porotniki baže pod pritiskom javnega mnenja, ki je odločno proti Collarichu. Iz tega pravi branitelj, utegnejo nastati za njegovega klienta neugodne posledice. Posebno težavno stališče ima zagovornik napram tisku, ki je skrajno bojevit in piše ne le proti Collarichu — ampak tudi proti advokatu, ki ga mora zagovarjati.

Matosel - Loriani je predložil zahtevo za odgoditev procesa tudi sodišču v Puli, a sodišče je vlogo zavrnilo. Kaj poredneje k odvetnikovega vzkliku v Rimu, in mogoče uganiti, bržčas pa bodo vsi ugovori zaman.

Sodišče je zaslialo še nekatere priče, ki pa niso izpovedale nič važnega. Zaslialnja se niso fikalne niti Collaricha, temveč njegovih tovarišev. Zaslialnje prič je s tem zaključeno. Sodni dvor je zavrnili tudi zagovornikov predlog, v katerem je Matosel - Loriani zahteval, da se izmeri Collaricheva kletka in da se njene mere sporoče v Rim. Protistiral je tudi proti temu, da je bandit tako strogo zastrašen in da ga prevažajo v obožroženem avtomobilu. Vse te baje slabo vpliva na javno mnenje, ki odneva v kloph porotnikov, kateri bodo sodili zločinca.

Redukcija državne policije na Poljskem

Iz Varšave poročajo, da bo v kratkem reduciranih okrog 3000 državnih policajev, katerih število je znašalo dosedaj 30.000. Število stražnikov v Varšavi in drugih večjih mestih ostane kljub redukciji nezmanjšano.

Ustanovitev nove delavske zveze v Angliji.

Kakor poročajo angleški listi, se sestanejo 15. novembra v Londonu zastopniki ladjedelniških delavcev, železničarjev in strojnikov, ki bodo skupno z drugimi delavskimi delegati ustanovili novo delavsko zvezo.

ISOJEJO SE ŠIVALKE

za moške slavnike na Box masinah.

Mikado Straw Hat Works,
112-114 Wooster Street,
New York, N. Y.
(2x 16.17)

IZ SLOVENIJE

Najdeno moško truplo

Iz Zidanega mosta pišejo: 20. oktobra so našli v Mirjak v bližini postenika Šromla v prepadu moško truplo. Poklicana komisija je dognala, da je bil mrtvec 43 let stari, v Grosupljem rojeni rudar Tone Ahlin. Na kak način se je ponesrečil, ni dognano.

Smrtna kosa.

Te dni je umrl v celjski bolnici učitelj iz Ruskega Kastura v Bački, Timko Nestor, star 39 let. Boleh na jetiki je čakal pomoči v Topolščici, kjer so ga radi prenapetosti odklonili.

Te dni je umrla Jožefa Naprednik, roj. Cajne, posestnica v Grižah pri Celju, stara 73 let. Pokojnica je bila vrla napredna žena.

V Ljubljani je umrl Alojzij Perdau, uslužbenec državne železnice, star 58 let.

Smrt delavca radi brezbriznosti podjetja.

V tovarni za železo v Štorah je električni tok ubil delavca Gučka. Sina žpana Gučka iz Nove Cerkve, Nesreča se je zgodila na ta način, da je Guček, opravljajoč svojo nočno službo, svetil z električno svetiljko, opremljeno z dolgo žico. Izolacija na tej žici pa je bila na par mestih defektna. Delavec so že parkrat sporočili to odgovornemu mojstru z zahtevo, da se pomanjkljivosti odstrani, kar pa se ni zgodilo. Delavec Guček, ki je bil v elektriki neveščak, je hotel žico, kakor je to zahtevala potreba, zviti v kolač in je prišel pri tem v dotiko z neizoliranim delom žice. Ker so bila tla želez na in mokra in je vršil Guček svojo posel sam ter ni bil tako nadpudrogo uro brez pomoči, ga je električni tok usmrtil. Vse-kako: bi bilo primerno, da posvetijo pristojne oblasti temu dogodku po trebno pozornost, ker nikakor ne gre, da bi se kdorkoli tako lahko mislilno smel igrati z življenjem svojega bližnjega.

Smrtna nesreča.

V Orehovem na Dolenjskem sta klopala posestnikov sin Adolf Draehsler in njegov brat pesek, da ga odpeljeta na grobove svojcev. Pri kopanju se je zrušila plast peska in posula starejšega brata Adolfa. Nesrečnemu je bila vsled teže zdrobljena lobanja ter zlomljena roka in rebra. Siromaka so odkopali mrtvega.

Kaznilniški naraščaj.

Kakor znano, se rekrutirajo kaznjenci mariborske moške kaznilnice iz Slovenije in severne Dalmacije od koder prihajajo v večjih skupinah da se izplača prevoz. Tak večji transport kaznjencev 29 po številu je dospel v Maribor iz Šibenika. Med njimi imajo trije dosmrtno težko ječo, ostali pa daljše kazni od 2 do 20 let. Istočasno je dospel transport 7 kaznjencev v žensko kaznilnico v Begunjah.

Kaznjenci iz Dalmacije, kjer ni nobene kaznilnice, izvršujejo kazni deloma v obeh kaznilnicah v Sloveniji, deloma v bosenski centralni kaznilnici v Zenici.

POZOR ČITATELJI!

Ta teden homo začeli razpošiljati Slovensko-Amerikanski Koledar. Najprej ga bodo dobili oni, ki so ga že naročili. Cena mu je 50 centov. Uredništvo Glas Naroda.

Peter Zgaga

Moški in ženska sta se po dolgih letih srečala ter začela drug drugemu tožiti svoje težave.

— Mojša moža ne morem več prenašati, — je rekla ženska. — Od jutra do večera, in še ponoči, govori vedno o svoji prvi ženi, ki je že zdavnaj umrla.

— O to ni nič, — je odvrnil moški. — Moja žena pa ne govori o nič in drugem kot o moži, kate-rega bo vzela po moji smrti.

Starokrajsko časopisje poroča, da bo postal Stjepan Radić ministar.

Naj bo minister. Saj je revež zaslužil nekako odlikovanje, ker je toliko časa muval proti Jugoslaviji.

Minister je lahko, Nikar naj mu pa ne dajo kake druge odgovorne službe.

V malem kraju v bližini New Yorka se vrši jako zanimiva obravnava.

Pred letom dni se je mladi milijonar Rhinelandor poročil z mlado mulatko.

Zakon ni bil posebno srečen. In po enem letu se je mladi milijonar premislil ter toži s daj za ločitev zakona.

Sodnijska dvorana je vedno nabito polna. Advokratje se kre-gajo medseboj, da je groza.

Prečitana so bila tudi vsa ljubavna pisma, katera je pisal Rhinelandor svoji zarotnici in ona njemu.

Mladi mož se hoče zato ločiti od svoje žene, ker mu je pred poroko zatajila, da se pretaka po njenih žilah črna kri.

Sodišče bo najbrže zakon razvezalo, in prvi vrsti zastrantega, ker išče ločitev zakona mladi milijonar.

Črna barva bo igrala pri tem veliko vlogo. Namreč črna barva ulade zakonske žene.

Če bi se vpoštavalo črna vest mladega zakonca, bi odločitev najbrž drugače izpadla.

V nekem karpatskem kraju v čehoslovski republiko so se vršile občinske volitve.

Ker so tudi socijalisti postavili svojega kandidata, so bili člani kmučske stranke tako ogorčeni, da so prijeli petnajst socialistov ter jim pokazali ušesa.

Če bi dospelo tako poročilo iz Irzave Georgije, Tennessee ali iz Texasa, bi se mu nihče ne čudil.

Toda dospelo je iz Čehoslovške ...

Znani kinematografski igralce Rudolf Valentino se bo ločil od svoje žene.

Bil je že dvakrat ali trikrat poročen in tudi prihodnje ima baje že izbrano.

Tako bo torej nastalo novo poglavje v zgodovini moderne in postavno dovoljene prostitucije.

Šlial sen rojaka modrovati: — Meni ni nič mar za denar.

Kaj me briga denar! Tako sem bil pijan večeraj da bi se noben milijonar z vsemi svojimi milijoni ne mogel bolj napiti.

Kovertova "Edinost" je začela izhajati petkrat na teden.

To je navsezadnje prav in pošteno.

Ko ste mu tako pomagali, da je vsakih sedem dni najmanj enindvajsetkrat do sita sit vsega najboljšega, imejte prijeto vest, da ste ga rešili iz posvetnih vic, v katerih se nahaja vsak pošten slovenski duhovnik v Ameriki.

Le počakajte malo. Možak se bo tako preobedel, da bo začel javno kolektati za epsom salt.

Mussolini je rekel v nekem svojem govoru:

— Italijanski narod je šel z navdušenjem v vojno. Pravo veselje nad zmago se je smelo v Italiji pokazati šele tedaj ko so dobili fašisti večino.

To je Mussolini prav povedal. Ob Soči in ob Pijavi niso imeli Italijani dosti časa in priložnosti, da bi mogli kazati pravo veselje nad zmago.

NAKAZILA za BOŽIČ in NOVO LETO

v Dinarjih, Dolarjih in Lirah bomo kot vedno vrtili tudi letos pazno in skrbno. Pošiljateljem pa priporočamo, da božična darila čimpreje odpošljejo. Za brzo in točno izvršitev nakazil jamčimo.

Zmerne cene. Zanesljiva postrežba.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOV. POTNIŠKA POSLOVNICA

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

TRETJA KNJIGA

Zasedeno mesto.

1

Istega večera pravi Tomaž svo-
jemu prijatelju Ludviku Gueno-
le-u:

— Evo brate, sedaj nam je dal
Bog priliko, na katero smo čakali
tako dolgo. Ko sem prej rekel fan-
tom v vzpodbudo, da je ladja pol
na zlata, še sam nisem vedel, kako
zelo sem govoril istino. Danes
smo vsi bogati, in sieer tako bo-
gati, da bi bil pravi greh, če ne
spravimo tega svojega bogostva
na varno pred vsenimi množični
zlemi naključji. Še dvajset let se
lahko potepamo po teh vodah in
jih precejamo skozi sito, pa tako
bogatega plena ne najdemo naj-
brže nikdar več. Zato menim, da
se sedaj najbolje obrnemo naravn-
ost na Tortugo, ki je jedva pet-
deset milj od tod in ki jo doseže-
mo v dveh dneh. Tam bomo ladjo
zopet opremili z novimi vrvmi in
jadri. Ti jo prevzameš in obdržiš
toliko moštva, kolikor ga rabiš,
ter odrineš, ko bo vse gotovo, do-
mov v Saint Malo. Tam si še le
razdelimo to bajestovno bogost-
vo.

— Tako bodi! — odgovori Gu-
enole. — to so razumne besede.

Galijona je mogla na zdolnjih
jamborih nositi še nekaj jader, ki
so pač morala zadostovati za krat-
ko pot na Tortugo, četudi proti
vetru. Sieer pa so bili namenjeni,
da jo bo 'Lepa podlasica' spre-
mljala ter vzela v šlep, če bi si sa-
ma ne mogla pomagati. Toliko je
bilo gotovo: Kar so korzarji na
svetu, se še nikomur ni posrečilo,
da napravi takšen, uprav pravil-
čen plen. Po najbolj surovi cenit-
vi znaša samo vrednost čiste ko-
vine, kovane in surove, štiristo-
štrideset in tri tisoče funtov, funt
srebra kakor navadno računam
na dvajset pijastrov. K temu še
pride množina dragih kamnov,
med njimi celo vrsta nepopisno
lepih, dalje najdražje blago, dra-
gocen les, čipke, množica živil ter
cela zaloga municije. Izkratka,
bilo je, kakor je rekel Tomaž,
vsega dovolj, da se obogati vse
ljudi na 'Lepi podlasici', kapitan
in poročnik, vse moštvo, zalaga-
telj živil na Tortugi in armator
doma v Franciji.

— Bog in bogme, — se veselil
Tomaž, — brate Ludvik, lepo bo
to, ko zakremo z 'Lepo podlasico'
v domačo 'Dobro luko', in ljudje
pri nas doma kar ne bodo verjeli
svojim očem, ko vidijo poročnika,
ki se je odpeljal na orehovi lupini
v svet, pa se sedaj vrača kot ka-
pitan na veliki linijski ladji pr-
vega reda!

Ludvik Guenole pa pogleda ka-
pitana: — Da, zama bo prav lepo
vse to, kaj bo pa s teboj, brate?
— Z menoj? — odvrne Tomaž
in se zresni. Razgovarjala sta se
v veliki in dobro zaprti kabinski
kajuti. Kljub temu zniža Tomaž
svoj glas, ko odgovori:

— Ne veš li, da se vrnem v do-
movino šele, kadar izvem zanes-
ljivo, da mi ne prete nobene ne-
všečnosti ali opasnosti?

Toda Louis zmaje z glavo:

— Sedaj si bogat in odličan z
lovorikami, pa misliš, da se ne
moreš vrniti? In misliš li, da se-
stra Vincenza Kerdoneuffa... ne
bo vesela, če ti more podati roko
in poslati tvoja žena ter ugledna
meščanka, ki ima svoj dom in
svoje skrinje, polne rumenjakov?
Kajti vse to bo tvoje, čim prista-
ta ladja na pesku otoka Tonsa-
xa.

— Bomo videli, — odgovori
Tomaž zamišljeno.

Izprva je poslušal svojega po-
ročnika z radostjo in zadovolj-
stvom. Toda ob imenu moška, ki
ga je svoječasno v dvoboju ubil,
se mu omračilo čelo. Sedaj pa, ko
govori Ludvik o Vincenzovi sestri,
gleda Tomaž v vrata, ki vodijo v
kapitansko spalnico in na obrazu
se mu vidi trpljenje. Ludvik opazi
ta pogled.

— Ker smo že pri ženahih sta-

reh, — nadaljuje v zadregi...
kako pa pravzaprav misliš, da bo
s tem-le dekletom?

I n pokaže s prstom v vrata,
katera je prej gledal Tomaž.

— Kaj jaz vem, — mu ta odgo-
vori, pobesi oči in nagubanci čelo.
— Zakaj pa jo zapiraš tu, na
našem krovu in še celo v svojem
lastnem kvartirju?

— Kaj jaz vem? — odgovori
sedaj Guenole in se za vsak slu-
čaj prekrži.

Res je, Tomaž nekaj ur poprej,
takoj po zavzetju galijone, ukazal,
da so odvedli rjavo deklico, ki
se mu je tako drzno ustavljala
na krov 'Lepo podlasice'. Zakaj,
tega sam ni vedel. Ali se je to zo-
godilo iz nepogajenega poželjenja,
ali pa iz razpaljene pohote, ali pa
iz strahu, praznovernega strahu:
Zadeva s Črno gospo iz Macarene
še vedno ni bila pojasnjena, mar-
več je vzbujala v Tomažu nek ne-
razumljiv nemir, ki se je še pove-
čal, ko ni mogel Louis Guenole o
tej točki dati nikakršnih zadovolj-
ljivih pojasnil, marveč se je še celo
sam zmedel.

— Španci, — je rekel ostroum-
no, — so poveljni dobri katoličani
in kristjani. Kljub temu se pa naj-
dejo med njimi mnogi razni ajdi,
mavri in židje, ki poznajo vse čr-
ne bukve. Če je tvoja žena ena
njihovih, nam bo morda še vsem
žal.

Dokler se pa ne pojasni, kaj naj
si pravzaprav mislijo o ujeti de-
vici, jej je Tomaž odkazal svojo
lastno kapitansko kajuto. Toda
posetil je še ni niti enkrat. Prav-
niče se mu ni žurilo, tudi ni opustil
niti enega ukrepa, potrebnega, da
se zaplenjena ladja zasede z no-
vim moštvom. Ti ukrepi so sieer
zahtevali največje pažnje in pre-
vidnosti. Bitka je bila krvava. Pred
napadom na galijono je fregata
štetla devetdeset in dva mornarja
in junaka. Od teh jih je med bit-
ko padlo trideset, osem jih je bilo
pa težko ranjenih, ali celo pobah-
ljenih, da za dolgo časa niso bili
za pomorsko rabo. Takšnih, da bi
ne bili poodčili v tej bitki vsaj
nekaj krvavih srag, je bilo prav
malo. Tomažu je ostalo torej še
petdeset in četvero tovarišev. Bil
pa je kljub temu odločen, da za-
plenjena ladja ne da pod nobenim
pogojem iz rok, pa če bi moral za-
pustiti raje svojo 'Lepo podlasi-
co'. Zato je ukazal, da se izžreba
iz vsega moštva trideset in šest
imen, kojih nosilci morajo na za-
vzeto galijono, opravljat mornar-
sko službo in povrh dobi galijono
izrstnega Ludovika za zapo-
vednika. Na fregati mu je tako
ostalo še osemnajst mož. Toda
morebiten upor ujetih Špancev
mu ni delal posebnih preglavie.

Bili so dobro spravljeni. Če sreča-
jo sovražno ladjo, bi s trideset in
šest boji na eni ladji in osemnajst
na drugi bilo seveda premalo, da
bi streljali iz vseh topov na gali-
joni in fregati. Toda Tomaž se je
to pot zanašal, da bo samo že-
strašna zastava, maloneška zastava
v znanih barvah, zadostovala,
da ostraši vsakega napadalca, in
da se najbrže med španskimi in
holandskimi križarkami ne najde
predrznež, ki bi si upal v bližino
dveh ladij tako bojvite zunanjo-
sti, ki nikakor ni kazala, kako pič-
la je posadka.

Za enkrat se seveda sploh ni
bilo treba bati nikakršne opasno-
sti. Kakor se dogaja v Antilah čes-
to, je veter tik pred solničnim
zatonom popustil in se končno
popolnoma podelal. Za trenutek
so vsled popolnega pomanjkanja
vetra vse ladje docela negibne.

Galijona in fregata plavata s to-
kom, druga ob drugi, po gladini,
ki je popolnoma zapuštena, kakor
daleč sega oko. Zato je Ludvik
smel brez vsake nevarnosti spusti-
ti čoln in se prepeljati z galijone
na fregato, da povečerja skupno s
kapitanom in se z njim pomeni še

o raznih potrebnih rečeh. Po ta-
ko veliki in lepi zmagi je bilo tre-
ba dogovora, kako se zmaga tudi
najplodneje izrabi in plen zago-
tovi. Oba kapitana se torej sedaj
razgovarjata o vseh možnostih in
sredstvih.

Končno se je razgovor skoraj
neopaženo zaobrnil od važnejših
na one, zadeve, kakor smo jih
zgoraj opisali. Molče gledata se-
daj oba, Tomaž in Ludvik, skozi
odprte line na mirno morško glad-
dino in na nebo, posuto z zvezda-
mi. Luna razliva svoje žarke ka-
kor v potokih srebra na črno vo-
dovje.

— Brate Tomaže, — prične
Ludvik naenkrat, — strah in briga
me je, da bi te pustil samega v
tej deželi, med toliko zloglasnimi
in zaničnimi fanti, in da bi od-
jadral brez tebe sam v našo lepo
Bretanjo, kjer je toliko čudežnih
cerkva in romarskih poti.

— To ni nič zame, — odgovori
Tomaž in strese z glavo.

Še vedno so njegove oči obrnje-
ne na morje. Lahen vetrič se sedaj
dviguje.

— Brate Tomaže, — nadaljuje
Ludvik, — zanesi se, da opravi-
m vse po tvoji želji, in da se vrnem
semkaj v največji naglici. Upam,
da ti prinesem dobrih novic, ki
jih pričakuješ, in ki ti bodo dovo-
lile, da se vrneš brez strahu in o-
pasnosti v domovino. To je pa go-
tovo: Res sem doslej silno trpel
domotožja in res se sedaj neizre-
čno radujem, da se vrnemo v do-
movino, in po tvoji zaslugi; s to-
likimi častmi in bogastvom, kljub
temu pa iskreno obžalujem, da se
vračamo brez tebe, našega najbolj-
šega prijatelja in voditelja, in da
bomo brez tebe po stari navadi na-
slonili svoje sidro pred vrati go-
stilne pred 'Velikimi vratmi' in
brez tebe zažigali posvečene sveče
v stolnici, ko se bo pela zahvalna
služba.

— To ni nič zame, — se oglasi
iznova Tomaž.

Bil je v tem trenutku ves raz-
nežen in užalosten, z dvema solza-
ma v svetlih očeh in pol neutoše-
nega hrepenenja po bretonski do-
movini, po kateri mu je Guenole
obudil tako žive spomine. Kdor
bi ga bil ta hip videl, bi bil izte-
ka v njem spoznal preprostega,
vsakemu nežnemu čustvu tujega,
divje junaka korzarja in ka-
pitana Tomaža Trubleta, katerega
so se sovražniki bolj bali kakor
viharja in brodoloma.

Kmalu potem se vrne Ludvikov
čoln na galijono. Veter je sveže
zapihal, in čeprav še ni imel prave
moči, je vendar napel jadra o-
beh ladij, ki sta izrabljali tudi
najmanjši pihljaj, da čimprej
dosežeta Tortugo.

Vkljub temu Tomaž svojemu
namestniku ni dal več kot najpo-
trebnejše zapovedi in se sam ni
pokazal na krovu, da nadzira če-
prav dovolj preprosto manevri-
ranje. Ostal je v svoji veliki ka-
juti, se naslanjal s komolci na rob
line in gledal, kako se oddaljuje
poročnikov čoln. V rednih udarcih
so udarjala vesla po temni glad-
ni in na belih grebenih valov so
se svetlikale čudovite luči.

Ko je čoln izginil in ko tudi bo-
se noge mornarjev, ki so stregli
jadrom, niso več topotale po 'Le-
pi podlasici', ko se je poleg vsak-
šum, se Tomaž zravna, sredi gl-
hega molka, ki vlada po speči lad-
ji, odstopi od line, sname svetil-
ko s prečnega trama svoje kajute
in koraka k zapahnjem vratom
svoje kapitanske kabine.

In samo trenutek pomišlja, pre-
den vstopi. (Dalje prihodnjic.)

Velika nesreča pri romarski svečanosti.

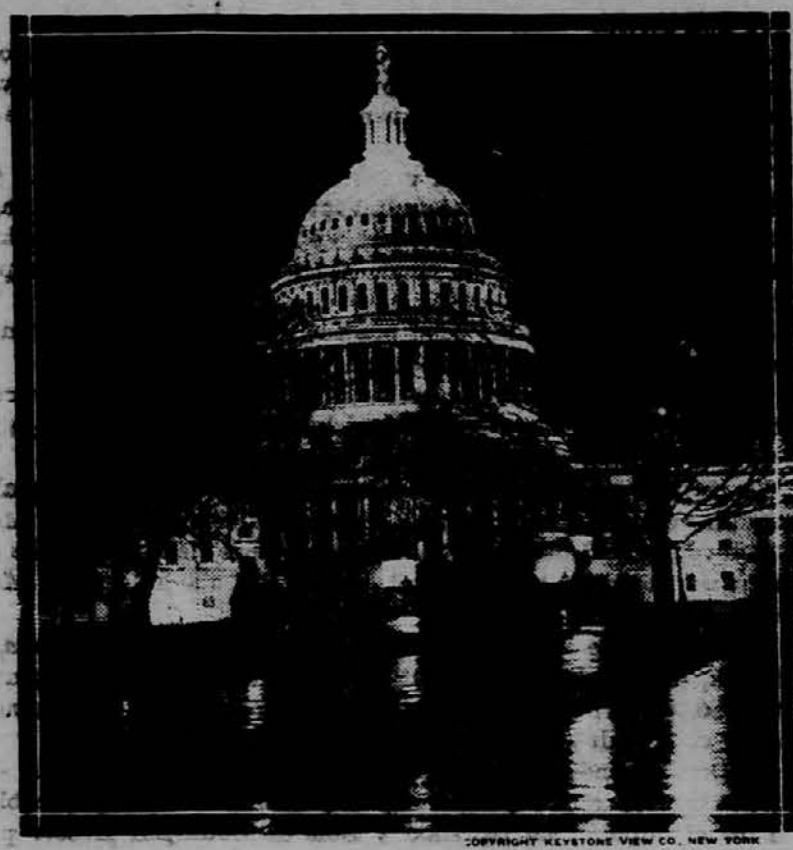
V Tanti v Egiptu je šel pri ve-
lki romarski svečanosti minister
Rifta paša preko velikega mostu,
na katerem je bilo vse polno lju-
di. Zaradi prevelikega navela se
je polomila ograja in mnogo ro-
marjev je padlo v vodo.

Pri tem je utonilo 54 ljudi, več
pa jih je bilo ranjenih.

Krvavi verski nemiri v Indiji.

V bližini Belarja, severozapad-
no od Madrasa, je prišlo te dni do
krvavega boja med indijskimi
muslimani. Nastopiti je morala
policija, da boji bojovni se sku-
pi. Pri tem je bilo 17 redarjev
ranjenih. Policija je morala upo-
rabiti orožje in je ustrelila tri. In-
dijci.

POGLED NA KAPITAL

Slika nam predstavlja krasen pogled na Kapitol, kjer se bo kma-
lu sestal 69. kongres.

Podgane in ljudsko zdravje.

Človek se izogiblje podgane in
jo preganja z instinktivnim gnu-
som. Njegov občutek je upravi-
čen; Podgana je posoda strupa.
Egiptovski duhovniki so vedeli,
zakaj so proglasili mačko, sovra-
žnico podgane za sveto. Toda šele
sedanjost je preračunala velikans-
ki obseg škode, ki jo povzroča ta
glodalec.

Računa se, da je podgan naj-
manj toliko kot ljudi, če jih ni
mogoče še več; kajti samo v Indi-
ji cenijo število podgan na 800
milijonov. Vsaka podganska dvo-
jica pomnoži armado letno lahko
za več kot 800 rekrutov.

Na milijone jih umirajo, toda
na milijone jih uide, in ti milio-
ni raznašajo bakterije tucetov na-
lepljivih boleznih po svetu.

Tam, kjer je kosila nekoč črna
smrt ljudi, ni nikjer manjkalo
podgan; Danes se čuti Evropejec
varnega. Misli, da je kužna epide-
mija pri nas izključena. Ali pa tu-
di ve, da je na svetu še pet traj-
nih ognjišč kuge: V Himalaji, v
Mongoliji, v Arabiji in v pokra-
jinah okrog izvira Belega Nila.
Ali ve, da se najdejo na ladijah
pristanjših vedno zopet na kugi
obolele podgane? Ali ve, da more
nositi holha, ki se je inficirala od
podgane, v svojem želodcu do 50
tisoč bacilov kuge?

Vlade in sanitarne oblasti vseh
držav se bore zoper to nadlego.
Toda vse te mere bodo imele sa-
mo omejen uspeh, dokler ne pride
do ustvaritve mednarodne enotne
fronte človeštva zoper tega nje-
govega nevarnega sovražnika. To
bi bila tudi naloga za Zvezo nara-
dov.

Podgane razširjajo pri vsakem
koraku smrtonosne bakterije bo-
lezni, kakor: kuge, garij, trihine-
ze, smrkavosti in najbrže tudi tu-
berkuloze, lepre in stekline. V In-
diji umre, kakor trdi statistika,
letno pol milijona ljudi za bolezn-
nim, ki so jih razširile podgane.

K temu pride gmotna škoda.
Nič ni varno pred temi glodalci.
Gladi prašički, ovce, kokoši, jaj-
ca, živali, mali otroci, da celo od-
raščene botnike si upajo napadati.
Vrata in tla razjedajo, polja in
nasipe podminirajo, da celo eks-
plozije in požare so te živali že
dele.

Tako je izpovedal narednik So-
colescu sledeče:

— Kmeta Ščerbatikova so vtak-
nili nagega in zvezanega v žakelj
in obenem z njim divjo, mačko.
Žandarji so nato pretepali po
mački, da je ta postala čisto bes-
na in s krepplji popolnoma raz-
mesarila kmetove prsi. To je tra-
jalo tako dolgo, dokler ni mačka
poginila. Nato so vtaknili Ščerba-
tikova v šraf z vročo vodo in ko
na dvoriščih in v gospodarskih
njegovih odprtih ranah sol. Ker
poslojij naj se gleda na to, da so
temeljni zidovi masivni; kletna
okna naj bodo zamrežena. Uniče-
valne metode so ravno sedaj zo-
sele aktualne: V jeseni in pozimi
V teh letnih časih se naselijo
škodljivke na polju. Past je malo
učinkovito sredstvo. Zatiranje s
strupenimi plini za posameznika

ne more priti v poštev. Nastavlja-
nje strupene vade zahteva naj-
večjo opreznost. Žgodilo se je že
večkrat, da so prenesle podgane
bakterije na klavno živino. Posle-
dica je bilo zastrupljeno meso.
Boj zoper podgane je torej težak
in trd. Pri vsem tem je podgana
zelo zvit žival.

In vendar se mora boj zelo po-
ostriti. Na stotine milijonov v
vseh valutah se žrtvuje letno za
podgane. Nekli Amerikaneec je de-
jal: "Podgane nas stanejo več,
kot vzgoja naših otrok." Stotine
milijonov podgan v Zedinjenih
državah obremenjujejo narodno
premoženje letno s približno 200
milijoni dolarjev. V Nemčiji pov-
zroča vsaka podgana letno 4.50
mark stroškov. Če torej računamo,
da ima ta ali oni kmet na svo-
jem posestvu 100 podgan, meri
izdati letno 450 mark, da uteši
njihov glad. Računa se, da mora
delati na Nemškem 300.000 ljudi
samo za to, da popravijo škodo,
ki jo povzročajo podgane. Angle-
ška ceni svojo škodo letno na 15
milijonov funtov, mala Danska na
10 milijonov kron. Statistika je
pomanjkljiva. Če bi bila v stann
izgotoviti celokupno škodo, ki jo
povzročajo podgane ljudskemu
zdravju in narodnemu premože-
nju vseh držav, bi čitali naravnost
fantastične številke. Skrajni ča-
bi že bil, da bi se zvezal v boju zop-
er škabnega sovražnika človek s
človekom. Toda človek, ta najbelj-
šča figura na zemlji, ima še
preveč črtavka z bratomorini
bojani.

KIŠINEVSKI PROCES

V velikem procesu proti tata-
bunarskim kmetom se je pričelo
z razpravo o vzrokih tatabunar-
ske vstaje. Material, ki prihaja s
tem na dan, je za rumunsko vla-
do naravnost porazen. Vojaški so-
dnik, ki vodi razpravo, skuša si-
cer na vse mogoče načine prepri-
čati, da bi prišlo na dan najbolj
hude stvari, vseno je razkrila raz-
prava stvari, ki pričajo o nezah-
šanem barbarizmu rumunske vla-
plozije in požare so te živali že
dele.

Tako je izpovedal narednik So-
colescu sledeče:

— Kmeta Ščerbatikova so vtak-
nili nagega in zvezanega v žakelj
in obenem z njim divjo, mačko.
Žandarji so nato pretepali po
mački, da je ta postala čisto bes-
na in s krepplji popolnoma raz-
mesarila kmetove prsi. To je tra-
jalo tako dolgo, dokler ni mačka
poginila. Nato so vtaknili Ščerba-
tikova v šraf z vročo vodo in ko
na dvoriščih in v gospodarskih
njegovih odprtih ranah sol. Ker
poslojij naj se gleda na to, da so
temeljni zidovi masivni; kletna
okna naj bodo zamrežena. Uniče-
valne metode so ravno sedaj zo-
sele aktualne: V jeseni in pozimi
V teh letnih časih se naselijo
škodljivke na polju. Past je malo
učinkovito sredstvo. Zatiranje s
strupenimi plini za posameznika

ziru je bila glasi značilna izjava
vdove od vstašev ustreljenega ob-
činskega uradnika Sandru. Izjavila
je namreč, da so morilec nje-
nega moža že davno vsi postrelje-
ni.

In vendar bodo vsi obtoženci
kaznovani, ker je ministrski pred-
sednik Briatianu izjavil, da so ob-
toženi kmetje sami voditelji zem-
ljoradniške stranke in jih treba
zato strogo kaznovati.

Horthyjeva justica na Madžarskem

Neki Eskuel je s pomočjo po-
lyediskoga ministra na debelo
trgoval z izvoznimi in odškodov-
nili madžarske države za težke
milijone. Lepega dne pa je vs-
skupaj izdal in povedal, da je de-
lal z Bethlenovim sinom. O tem so
poročali listi in dasi je dokazano
resničnost njih trditvev, so bili
zdej vsi po vrsti obsodeni. Tako je
bil obsejen novinar Feyses na 5
mesecev ječe in 10 milijonov mad-
žarskih kron globe. Odgovorni ur-
ednik socialdemokratske 'Nep-
szava' pa na 10 mesecev in 30 mi-
lijonov kron globe. V vsem je bi-
la 'Nepszava' samo ta mesec ob-
sojena že na 100 milijonov globe.
Najinteresantnejše je to, da je so-
dišče vse od novinarjev predlagane
priče odklonilo in zaslišalo samo
ljudi z najbližje okolice pri-
zadetih. Kljub temu bi morali bi-
ti novinarji oproščeni, ker so bila
priložena zasebna pisma grofa
Bethlena. Iz teh pism je jasno iz-
hajalo, da so bili očitki novinar-
jev resnični, vsa ta pisma pa so
na sodišču izginila. — Tako je
madžarska justica.

SIVALKE
ki znajo šivati na Box mašinah
moškega slavnika, stalno delo, do-
bra plača pri: **Sil-Gor 1921/2**
Greene St., New York, N. Y.

Iščem rojaka Mr. JANA RAND.
Imam za njega pismo iz stare-
ga kraja. Njegov zadnji naslov
se je glasil: Jan Rand, 1375
41. St., Cleveland, Ohio. Ako
kdo od cenjenih rojakov ve kaj
o njegovem sedanjem bivališču,
prosim naj mi to sporoči, za
kar bom dotičnemu zelo hvale-
žen. — Ignat Snyder, Box 52,
Cabin Creek Jct., W. Va.
(2x 14.16)

**BOŽIČNE NOVE VICTOR GRA-
MOFONSKE PLOŠČE SO V DE-
LU V PAR DNEH JIH PRI-
ČEVAMO FAZPOŠILJATI.**
Nove cenike za nove victrole in nove plo-
šče zastoj. Pišite na: IVAN PAJK, Vic-
tor Dealer, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Iščem ožeta moje žene JOSIPA
OSMAKA, doma z vasi Čačič,
pošta Osiniča. Iščo ga njegova
hči Ana Malnar, 1190 E. 61. St.,
Cleveland, Ohio.
(3x 14.16.17)

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLENDAR

za leto 1926.

bo v kratkem gotov.

Letos mu je cena 50¢

Naročila priložite znamke, mo-
neyorder, ali pa gotov denar v
priporočnem pismu. Pratico Vam
posljemo takoj in koledar za ka-
korhitro bo gotov.

Prejeli smo tudi večjo zalogo
knjig, ki bodo v listu Glas Na-
roda priobčene.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

RED kratkim smo razposlali naše žepne
koledarčke za leto 1926. Ako ga niste
prejeli vsled preselitve ali ker nimamo Vašega
naslova, izpolnite odrezek in nam ga pošljite,
nakar prejmete koledar.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Posljite mi Vaš koledarček za l. 1926, na sledeči naslov:

Ime in priimek

P. O. Box ali ulica

Mesto

Država

SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO IN ITALIJO ZA BOŽIČ s parnikom

"PRESIDENTE WILSON"

kateri odpluje

dne 24. novembra, 1925

Potnike bo spremljal do Trsta in Ljubljane
naš dolgoletni uradnik Josip Rems, ki bo za-
jedno pazil, da bodo imeli vsi potniki udobno
potovanje in pazil za njih prtljago.

Cena voznemu listu III. razreda do Trsta \$100.00 z vojnim dav-
kom vred, do Ljubljane pa \$101.06; vozni listek do Trsta in
nazaj stane pa samo \$162.00 in \$5.00 vojni davek, nedržavljeni
plačajo tudi "head tax".

Kdor hoče preživeti božične praznike v krogu svojih staršev in sorod-
nikov ter vzbuđiti spomine na svojo nežno mladost, slišati pritrkova-
nje zvonov domačih cerkva in mile pesmi ob polnočnici, naj se čimprej
prihlasi; na razpologo imamo na parniku kabine III-razreda v poseb-
nem oddelku, tako da bodo naši potniki čisto za sebe.

Zunaj ostanete lahko eno leto ter se vrnete v Združene države ne ozi-
raje se na kvoto s tem, da dobite ameriško vladno dovoljenje za pov-
ratek. Prošnje za taka dovoljenja preskrbljujemo mi.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenian Publishing Company
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski pisatelj Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

17

(a)Nadaljevanje.)

— Jaz mislim, kar moram misliti, — ga je prekinil vojvoda suhoparno ter se odstranil.

Moulinet in Escande, ki sta ostala sama, sta zrla nekaj časa presenečeno za njim, nakar je pričel industrijalec s kislim usmevom:

— Poslušaj, ti Bligny-ji! Dobro ste bili okreani, moj dragi notar, kaj ne. Tudi jaz sem dobil svoj delež. Sicer pa ni dosti na tem. Divja kri, divja kri! Poleg tega pa še rušinar.

— Do zadnjega groša, — je rekel notar zaničljivo, — a vendar igra velikega gospoda, ukazuje, kara . . .

— In kako izvrstno! Sedaj vidite, moj dragi notar, da revolucije lahko proklamirajo enakost, da pa nas ne bodo ti ljudje vendar nikdar smatrali sami in sebi enakim. Sploh pa bi bil ta vojvoda izvrsten mož za bogato deklico . . .

Trije udarci s kladivom, naznanjoči pričetek predstave, so prekinili pogovor. Escande in Moulinet sta sedla in tudi vojvoda je sedel nedaleč od obeh.

Pričela se je overtura. Gaston je navidezno pozorno poslušal, a dejanski se je pečal s svojimi lastnimi misli, ki so se podile po glavi. Strela, ki je zadela premoženje gospodične de Beaulieu, njegove zaročenke, je uničila tudi njegovo bodočnost. Njemu na čast moramo priznati, da ni niti za trenutek mislil na to, da bi snedel svojo besedo. Niti na misel mu ni prišlo, da bi mogel vzeti za ženo kako drugo kot Claire. V svojem prsnem žepu je nosil listino, v kateri je bil spravljen zaročni pristan, a njegova beseda ga je držala bolj trdo vezanega kot pa ta zlati obroček.

In vendar! Claire brez premoženja je pomenjala življenje srednje vrste, potrebo, da vegetira kot plemenitaš na deželi, da se skriva kot divja zver v kakem provincijalnem gradu ter prekine, iz strahu pred izdatkom občevanje z vsemi.

To je pomenjalo za l'pega, zapeljivega Gastona smrt v polni sili in polnem biskvu življenja. Trpko je sedaj obžaloval, da je po nepotrebnem zapravljal velikanske svote. Seveda je bil to le pri igri pridobitvenega denarja, a v našem prozaičnem času, ko se meri vsakega po njegovi denarni vrednosti, ne bilo življenje brez primernih sredstev zanj sploh življenje.

Nato je mislil ginjen na obup Claire in njene matere . . . Nisem sar se niste videli, kajti ta prisrčen Escande je prinesel novico popolnoma svežo iz Anglije. Gaston je sklenil pospešiti svoje potovanje, da preje despe k svojim dragim, jih potolažil ter olajšal tudi udarce s svojo navzočnostjo.

Medtem se je divgnil zastor in prikazala se je cvetoča poletna pokrajina.

Zhor žanjice je pel banalno pesem, ki je spravila Gastona na druge misli. V duhu se je naenkrat znašel v Beaulieu, pod jasnim modrim nebom poletnega popoldneva. Na bližnjih žitnih poljih so prepevali žanjice. Ob strani ljubljene deklice, se je čutil srečnim v svojem siromasti. To je bil svet mira po viltarnih bojih njegovega kratkega posvetnega življenja. Voljno se je udal tem občutkom ter našel zadovoljstvo celo v revščini, na katero je bil obsojen vsled izgube premoženja Claire.

Gospod Moulinet je sedel na svojem stolu, a ni posvečal nobene pozornosti princesini na odru. Misli je na neko drugo princesino . . . svojo lastno hčerko, rjavo Athenais. Videl jo je v samostanu kot majhno deklico, s svojim kratkim krilom, nerodnimi čevlji in rdečima rokama. Prišla je k njemu v sprejemno sobo sredi drugega elegantnih deklic, ki so merili z zaničljivimi pogledi hčerko trgovca. Papa Moulinet ni bil takrat še bogat, kajti ni še ustanovil svoje velike čokoladne tvornice v Villepint in ni še izumil perspektiv, ki so pozneje razširili njegove proizvode v najbolj oddaljene dele Francije.

Ob onem času je prodajal kolonijalno blago na debelo in odlične dame se niso želele dati glasno izraza svojemu zaupenju, da je bila hčerka kramarja sprejeta v penzjonat. Odmev teh majhnih intrig razreda je prodiral do njega in vedel je, s kakšno aroganco so plemenite gojenke postopale z njegovo hčerko. Na čelu te opozicijske koketirije je stala, kot se je spominjal, ponosna gospodična de Beaulieu.

Kako pogosto je čul svojo hčerko izustiti besede gneva in sovnanstva proti svoji sovražnici! Vsa solzna je prisegala, da se bo nekoč osvetila. Ali ni prišel danes dan osvete, ne da bi bilo treba zganiti z mezinem?

Athenais Moulinet je bila danes ena najbolj bogatih deklic v Parizu, dočim je bila osabna Claire de Beaulieu uboga deklica, brez dote. Hčerka "kramarja", obdana od razkošja, je bila kot izpremenjena in ožarjena od bleška milijonov, je bila ena najlepših deklic denarne aristokracije. Hčerka markize pa je živela v provinci, kjer se je ponižno skrivala in moglo, — kdo ve? — se bo morala celo odčitati že davno dogovorjeni zvezi.

Gospod de Bligny, tako sijajen kavalir, nositelj tako krasnega imena! Kako pogosto, če je prišel mudi vojvoda s svojo teto v zavod, da obišče Claire, se je tresla Athenais od srda, ko je videla oba skupaj, kajti slutila je da sta določena drug za drugega. Claire naj bi postala vojvodinja. In ona Athenais? Gotovo se bo poročila s kakim notarjem ali industrijalcem ter postala mati hčera in sinov, na katere bodo istotako gledali od zgoraj navzdol.

Pri teh mislih se je pojavil ponosen usmev krog ust: Mouline-ta. Naslonil se je nazaj, posegel z roko vzep, poln zlatnikov ter murmur: — Zakaj pa vse to? Ali mi moja sredstva ne dovoljujejo plačati ji moža, ki bi ji ugajal?

Ozrl se je z resnim izrazom, kot da išče med navzočimi primerne-ga zeta. Kdo je oni drzni, ki bi zavrnil Athenais, če bi imela slednja v svoji roki ček z neomejeno vrednostjo? Ali je to grof, markiz? Kakšna svota je bila potrebna, da se ga preskrbi? Le imenovati jo je treba? Moulinet prav tako lahko da deset milijonov kot enega. Le s smakaj, k dražbi, gospodje, oče je dosti bogat, da lahko kupi hčerki princea!

Njegov pogled je postal pogumen, skoro rečeč. Begal je po vseh teh nepoznatih obrazih ter končno o al na vojvodi de Bligny. Mladi mož je mrko zj predse. — Misli na svojo sestrično! — si je rekel Moulinet in sivažno razburjenje se ga jelotilo. V kakšno čudne ideje se je zatopil Moulinet? Gotovo bi ne mogel sam tega povedati. Zadojuje reči, da je že pričel kaliti v njegovih mož-ganih pričetek načrta.

Končno je bilo prvo dejanje operete. Vovoda je vstal in v spremstvu svojih prijateljev je brezbrizno odkorakal proti izhodu. Moulinet mu je sledil z očmi, a nato tudi sam zapustil svoje mesto in odšel za mladimi ljudmi.

V prvem nadstropju nahajajoče se sobe za igro so bile mirne in

tihe. Le sempatam so udarili zvoki godbe na ušesa igralcev, ki pa se niso dali motiti.

Mehanično se je napolil vojvoda proti igralnici. Ko je dospel do mize, je potegnil iz žepa bankovce za tisoč frankov ter ga vrnil na mizo. Dobil je. Presenečen od uspeha in radoveden, če mu je sreča zopet mila, je sedel za mizo.

V istem trenutku je stopil v sob Moulinet. Prvikrat je bil tam, kajti iz principa je sovražil hazardne igre, ker je bil mnenja, da naj si pridobi človek srečo le s pretnostjo. Približal se je mizi in ko je zapazil bankovce vojvode za tisoč frankov, je položil resno poleg njega deset frankov.

Moulinet si je očividno želel pravice, da opazuje vojvodo in ker ni hotel biti vsiljiv, si je z igro kupil to pravico.

Igra je trajala naprej in sreča sta je obrnila. Bligny je prebledel in ker se ga je zopet lotila igralška strast, je stavil svoje zadnje bankovce.

Ko je bilo proti jutru igre konec, radli pomanjkanje igralcev, je izgubil vojvoda štirideset tisoč frankov, dočim je gospod Moulinet, zadovoljen nad usodo zaročenca gospodične de Beaulieu, ž dan in trdno in mirno spal v svoji krasni hiši na bulevardu Males-beres.

Ob isti uri, ko je hotel Gaston, pokoreč se svojemu sklepu, za-sesti vlak, da se odpelje v Beaulieu, se je napolil z vročo glavo v svojo sobo, ter zal od tam skozi okno na pometače, ki so ravnokar pričeli s svojim dnevnim delom.

— Dan's ponoči sem napravil neumnost, — je vzkliznil, — a še danes zvečer odpotujem. Vrag naj vzame bakarat! Preoblekel se je ter se odpeljal na izprehod v Bois de Boulogne. Zvečer pa ni odpotoval, temveč se vrnil k igralni mizi.

Tekom tega časa je pričakovala Claire, neomajana v svojem zaupanju in verna v svoji ljubezni, povratka svojega ženana.

(Dolge prihodnjič.)

Arkadij Averčenko.

Nemogoče.

Profesor zgodovine Maksim Tač-kin je sedel, povešal glavo nad razrednico in počasi listal po uči. Dijakom je zapiralo sapo.

— Pokličimo . . . no, recimo . . . Sinjuhina Nikolaja!

Sinjuhina Nikolaj je prebledel, povešil glavo, se približal katedru in v odprl krčevito spačena usta.

— No-o! — ga je priganjal Tačkin.

— Ne znam naloge. . . je izjavil Sinjuhina preplašeno in gledal v okno.

— Da? — Zakaj? Ali bi mi ne mogel pojasniti?

Sinjuhina Nikolaj bi bil moral pojasniti, da je sistem "od pike do večje" in "ponoviti to, kar je naročil profesor minolo sredo" — tako suhoparen sistem, da Sinjuhina nikakor ni mogel zanimati. Lahko bi bil tudi izjavil, da si je opetovano prizadeval poglobiti v knjigo, da je večkrat začel "od pike", toda stvar je bila tako suhoparna, da se mu je vse zmražalo v glavi in da nikakor ni mogel najti izhoda iz tega labirinta.

Sinjuhina je hotel biti odkritosrčen s profesorjem.

— Glava me je bolela. . . mati je zbolela. . . v apoteko sem hodil.

— Oj, oj, oj, — se je zasmejal Tačkin. — Koliko dela in pregla-vie! Pa ti dam nezadostno. Sinjuhina Nikolaj — a?

Pogledal je dijaku Sinjuhina v obraz, opazil v njem dokaj neopredeljen izraz — obrnil se je in zamislil.

— Lahko si mislim, kako me zdajke sovraži. Kar zdi se mi, kaj bi napravil z menoj, če bi bil jaz v njegovi, on pa v moji koži. . .

Z razrednico pod pazduho je stopil v razred dijak Nikolaj Sinjuhina. Skočil je na kateder in je premeril radovedno profesorje, ki so sedeli blede in prestrašeni v klo-pch.

Dijak Nikolaj Sinjuhina je sedel na stol, odprl svoj notes, počakal še hip in iznova premeril vrste se-dečih profesorjev v uniformah s svetlimi gumbi. . .

— No-o, je dejal. — Koga naj pokličemo? . . . Mar Ihment-jeva Vasilija?

Profesor Zemljepisa Vasilij Pav-lovič Ihmentjev se je zježil, pogladil uniformo ter se boječe približal katedru.

— Ihmentjev Vasilij? — je vprašal dijak Sinjuhina in preme-ri profesorja od nog do glave. — Hm. . . povedati vam moram, Ihmentjev Vasilij, da vašega vede-nja in uspehov nisem nič kaj ves-el.

— Kako to? — je vprašal profes-or presenečeno. — Kako to, Ni-kolaj Stepanič? Saj si menda pri-zadevam . . .

— Da? — se je nasmešnil Sinjuhina ironično. — Prizadevate si? Meni se ne zdi. . . Vidite, dragi Ihmentjev. . . Nisem malenkosten in nočem vas zmerjati zato, ker se vam je gumb na uniformi odtr-

gal in ker se vam pozna na rokavi kereda. To je malenkost, ki z znanstvom nima ničesar opraviti. — Še zdaj me je sram, da so nekoč dajali profesorji slabši red v vedenju zaradi takih malenkosti. Ne! Nisem hotel reči tega, Ihmentjev Vasilij! — Pač pa bi si dovolil vprašanje, kako vi predava-te? Ali se res ne sramujete? — Saj ne dobivate plače za to, da ig-rate po nočnih lokalih preferans, pijete žganje in prihajate drugi dan v šolo v takem razpoloženju, da vam noben zemljepis ne gre v glavo. . .

— Ne bom . . . je zasepetal profes-or. — Saj ne leti name. Jaz nisem kriv. . . Maksim Tačkin me je povabil k preferansu. Nisem hotel. . . sam je vsega kriv.

Sinjuhina je ježno udaril s pestjo po katedru.

Zapomnite si, gospod Ihment-jev, da volhustna in izdajstva ne trpim! Ne bom podpiral te grde navade, kakor ste jo podpirali nekoč vi. Sram vas bodi! Pojdite na svoje mesto in dobro premislite svoje ravnanje! Tačkin Maksim!

— Tu! — se je oglašil Maksim Ivančič boječe.

— Vem, da ste tu. Kar bliže, prosim. Tako, vidite. Pravkar je vas nedostojen tovariš očrnil, češ, da ste ga zvalili k preferansu. — Morda je bilo res tako, toda ta stvar se me v bistvu nič ne tiče. Nočem se vmešavati v vaše zadeve in vaše zasebno življenje. Tudi izvenšolskega nazora nad profes-orji počem uvajati — vzvišen sem nad takimi malenkostmi. Pač pa vam moram povedati, da je vaše zanimanje za poklic pod vsa-ko kritiko.

— Zakaj pa, Nikolaj Stepanič? — je vprašal profesor Tačkin in povešil glavo. — Zdi se mi, da nisem še nobene ure zamudil.

— K vragu s to vašo točnostjo! — je zakrčal Sinjuhina Nikolaj nervozno. — Govorim o splošnem zanimanju za poklic. Vaša suhoparnost in formalizem ubija v di-jakih vsako veselje do znanosti. Sramujte se! Vaša stroka je tako zanimiva — in kaj ste napravili iz nje? Zgodovino narodov predava-te kakor kaj vojni red. In za-kaj? Zato, ker niste profesor, — temveč čevljar! Vi ne ljubite ni-ti svojega predmeta, niti dijakov. In bodite prepričani — dijaki so zelo občutljivi — vračajo vam zob za zob. . . No, povejte, kakšno na-ologo ste dali razredu za jutri.

— Od tu — do tu, — je zasepetal Tačkin.

— Da, vem, da od tu do tu! To-da kaj?

— Ne spominjam se več. . . Sinjuhina Nikolaju se je zmračil obraz. Ježno je planil pokoneu stopil na prste, se vzpel do profes-orjeva ušesa, potegnil njegovo glavo k sebi in ga postavil v kot.

— Svinjarija! — je kričal. — Ljudje v epizotah! Formalisti! Suharji! Sebe ste izsušili in dru-ga sušite! Tako, kar poklekните

tu v kot — morda pa iztrezni to vsaj malo prazno glavo. Jutri naj pa pridejo vaši roditelji — pomeniti se moram z njimi. . .

Kleče in s povešeno glavo je profesor Maksim Ivanovič Tačkin v kotu bridko plakal.

— Če bo nezadostno, — si je mislil na tistem, — se ustrelim!

Tačkin se je zadovoljivo nasme-hnil, dvignil glavo ter nagovoril Sinjuhina Nikolaja, ki je kar trepetal strahu pred nezadostnim.

— Tako, vidiš bratec Sinjuhina, nezadostno ti dam. Če ti pa za morda ni všeč — mi lahko daš tudi ti nezadostno.

Razred se je zasmejal posrečeni šal.

Profesor je dvignil glavo in de-jal utrujeno:

— Tiho! Za jutri ponovite to, kar sem vam naročil že zadnjo sredo.

Nekje se je zmagovito oglašil zvonec. . .

TIRANSTVO MODE

Pogosto se čuje, da ima moč-gotove lastnosti tirana, da torej diktira in nahačeva, ne da bi, upo-števala gmatne razmere ženskega, pa tudi moškega sveta. Tiranstvo mode je pa v resnici baza, ki jo mnogi krivično zlorabljajo. Običajno se hoče s tem reči, da se ravna moda po strogo opredeljenem in redkem tipu človeškega telesa.

da se tiransko vsiljuje suhin in debelini, majhnim in velikim ter jih zasmejuje. Prislovica — "če hočeš biti lepa, moraš trpeti" ali "lepota vse pretrpi" se nanaša večinoma na duševno trpljenje.

ne pa na telesne nepravilike. V resnici pa lahko sklenemo z močo zelo časten kompromis, ki vsebuje med drugim tudi zahtevo, da korakamo v sodobni modni fronti, z druge strani pa, da nismo ljudem v posmehovanje. Moda namreč nikoli ni strogo premočrtno pravo, temveč nekako drevo s številnimi vejami. Deblo tega drevesa je sodobna tendenca, veje pa razne njene adaptacije in aplikacije. Če je dama suha in visoka, ji nudi moda nebroj sredstev, ki preprečuje, da se ne zdi v modni obleki še večja. Tudi okrogle dame niso tako zapuščene in pozabljene, kakor se mnogim zdi. Seveda ne smejo nositi kratkega krila, ker bi se jim sicer ljudje z mo-dro vred smejali. Saj imajo na raz-polago dolga krila, s katerimi se že kako zamaskira debelost. Toda bač debele ženske nosijo pogosto najkrajša krila. In kdo naj potem odgovarja za tako toaletno ka-tastrofo? Ne modaj, nego čudno nagrujenje dotične ženske k mo-dnim ekstrēmom. Vsaka moda po-zna srednjo pot.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Napačno je misliti, da bomo "moderni", če oblečemo na primer krilo, ki je nekaj centime-trov daljše, kakor minimalna dol-žina. Tudi zelo svetle nogavice niso znak modne zaostalosti, če jih ne nosijo debele ženske. Debelim ženskam pa pristojajo; take nogavice nekako tako, kakor kravi sedlo Nihče ne zahteva, naj nosijo ženske preveč izrezane blu-ze, pretesne oblike ali dekolirane rame. Vsaka ženska je sama kriva, če kljub polnim omaram novih oblek ni elegantna in če se ji ljudje skrivaj smejejo. Očitni modni tiranstvo ni večinoma nič drugega, nego grda navada skriva-ti svoje nedostatke za tuj hrbet. Moda ni prav nič kriva, če se ta ali ona dama ne zna okusno oblačiti.

Kretanje parnikov - Shipping News	
19. novembra: Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.	9. decembra: Berengaria, Cherbourg.
21. novembra: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.	10. decembra: Luetzow, Bremen.
24. novembra: Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen.	12. decembra: Homeric, Cherbourg; La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
25. novembra: Mauretania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.	13. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.	14. decembra: Mauretania, Cherbourg.
28. novembra: Homeric, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.	17. decembra: Mount Clay, Hamburg.
1. decembra: Muenchen, Cherbourg, Bremen.	19. decembra: Andania, Hamburg.
2. decembra: Aquitania, Cherbourg; De Grasse, Havre; Arabic, Hamburg.	22. decembra: Rochambeau, Havre.
3. decembra: Thuringia, Hamburg.	25. decembra: Paris, Havre; Cleveland, Hamburg; Pres. Roosevelt, Bremen.
5. decembra: Leviathan, Cherbourg; Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Martha Washington, Trst.	28. decembra: Majestic, Cherbourg.
	29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen.
	31. decembra: Westphalia, Hamburg.

DEČJA FRIZURA PRED SO-DIŠČEM

Dečja frizura, ki jo tako često zahteva moda, je marsikateromu delodajalcu že delala preglavice. Dogodili so se celo slučaji, da se je morala ženo "haviti" sodnja. Prvihodnje dni pride pred trgovin-skim sodiščem v Anversi zopet tak slučaj za razpravo. Sodnik se bo bavil s tožbo, ki sta jo napravili dve mladi dami zoper svojega de-lodajalca.

V veliki trgovini v Anversi sta si pred kratkim vabili dve srčkani prodajalki v kodrasto glavico, da morata žrtvovati svoje krasne la-se neusmiljeni modi. Prihodnji dan sta prišli v trgovino z ostriz-enimi lasmi. Lastnik nemara ni-ma smisla za modo in je zato krat-komalo izjavil mladima damama s katerima je bil dotlej popolno-ma zadovoljen, da ju odpušča iz službe, češ, da kratki lasje nika-kor niso v skladu z dostojanstvom in resnostjo, ki jo upravičeno sme zahtevati od svojega osebja. Na tako nenavadni način odpuščeni prodajalki seveda nista bili zado-voljni s tako drakonskim pojmo-vanjem ženske mode in sta se obr-nili do odvetnika. Branitelj je najprej poslal trgovcu energično pismo v katerem mu je pret